

Observations of the Netherlands to the issues paper on cultural diversity and the promotion of European and independent audiovisual production

Algemene opmerking:

Nederland hecht waarde aan de instrumenten in de Richtlijn die de Europese audiovisuele productiesector stimuleren. Het belang van een sterke Europese audiovisuele productiesector voor de culturele diversiteit van de content op de Europese markt moet ook in een toekomstig regelgevend kader gewaarborgd worden. Nederland is zich ervan bewust dat de huidige quotaregelgeving het resultaat is van een zorgvuldige afweging tussen de belangen van verschillende partijen in de audiovisuele sector, in het bijzonder de onafhankelijke productiesector en de omroepen. Voor de toekomst is Nederland er voorstander van dat het evenwicht van de huidige regelgeving voor lineaire diensten gehandhaafd blijft. Daarnaast hecht Nederland er waarde aan dat de lidstaten de ruimte behouden om bepaalde aspecten van de quotaregelgeving zelf te interpreteren en definiëren.

Issue 1: Non-linear services

Nederland is van mening dat de ontwikkeling van het non-lineaire content-aanbod nog onvoldoende inzichtelijk is om te beoordelen of hierbij het belang van de regelgeving van Artikel 4 en 5 in dezelfde mate geldt als bij lineaire diensten. Bovendien acht Nederland het op dit moment onduidelijk op welke manier de toepassing van deze regelgeving op non-lineaire diensten geoperationaliseerd moet worden en wat de consequenties zouden zijn voor de toezichtstaak van de nationale toezichthouders. Om dit te beoordelen is meer analyse nodig. Het is zeer de vraag of quota-regelgeving in de non-lineaire omgeving effectief zal zijn. Vooralsnog is Nederland van mening dat het belang van een cultureel divers content-aanbod het grootste is bij de generieke televisiekanalen, die nu ook al geacht worden aan de quotaregelgeving te voldoen. Nederland kan zich voorstellen dat zich in de toekomst een duidelijkere noodzaak aftekent om de quota-regelgeving ook op non-lineaire diensten toe te passen. Nederland is daarom voorstander van de optie om de komende jaren de ontwikkeling van de contentmarkt te observeren, en eventueel in een later stadium te beoordelen of een interventie mogelijk of wenselijk is (de 'rendez-vous' clause optie).

Uitzonderingsmogelijkheid voor thematische- en nichekanalen

Het is de vraag of de quotaverplichtingen onverkort van toepassing verklaard moeten en kunnen worden op thematische- of nichekanalen, gericht op een relatief beperkt publiek. Het kan voor dergelijke kanalen moeilijk zijn om te voldoen aan het verplichte percentage Europees product in het specifieke genre waarop zij zich concentreren. Vanwege het beperktere publieksbereik van dergelijke kanalen is bovendien het algemene belang van een cultureel divers aanbod geringer.

Nederland is er daarom sterk voorstander van dat de Richtlijn de mogelijkheid biedt om, in individuele gevallen, nichekanalen van de quotaverplichtingen uit te zonderen.

Issue 2: Monitoring of the application of Art. 4 and 5 in Member States

Nederland onderschrijft de constatering uit de Impact Study over de problemen op het gebied van het monitoren van en rapportage over de toepassing van de quotaregelgeving. Ook Nederland heeft geconstateerd dat er inconsistenties zitten in de gegevens in de tweejaarlijkse monitor rapporten. De aard en intensiteit van de controles variëren per lidstaat. De Europese Commissie heeft in zijn laatste (Zesde) Mededeling over de tenuitvoerlegging van artikelen 4 en 5 gewezen op de noodzaak van verscherpte controles van en intensiever toezicht op de betrokken kanalen (de Nederlandse

toezichthouder, het Commissariaat voor de Media, heeft zijn toezicht in 2002 al verscherpt door gedetailleerde beleidsregels en een zware rapportageverplichting aan de omroepen op te leggen). Nederland kreeg in de Zesde Mededeling over de tenuitvoerlegging de indruk dat de onvergelykbare gegevens een consistente beoordeling van de Commissie van de toepassing van artikelen 4 en 5 in de individuele lidstaten bemoeilijkten.

Bovendien zijn met de rapportageverplichting hoge administratieve lasten voor de omroeporganisaties gemoeid. Nederland kan zich daarom vinden in een voorstel om de monitoringprocedure aan te passen, om tot beter vergelijkbare resultaten te komen. Nederland kan zich voorstellen dat een aanpassing van de richtlijnen voor monitoring uit 1999 hiertoe bijdraagt. Daarnaast stemt Nederland in met het voorstel om de tweejaarlijkse rapportageverplichting te vervangen door steekproefsgewijze ex-post controles op Gemeenschapsniveau.

Vanwege de verschillen in nationale context pleit Nederland wel voor een actieve rol voor de nationale toezichthouders bij de ex-post sample controles. Dat is noodzakelijk om te waarborgen dat de informatie van de toezichthouders over nationale regelgeving ter implementatie van de richtlijn, de interpretatie daarvan en het toezicht daarop in een vroeg stadium bij de sample controles wordt betrokken.

Issue 3. Encourage the production and distribution of European co-productions.

Nederland onderschrijft het belang van het stimuleren van de productie en distributie van Europese coproducties, maar is van mening dat de bestaande quotaregelgeving in combinatie met het Stimuleringsprogramma MEDIA daartoe volstaat. De invoering van een apart quotum voor niet-nationaal Europees product acht de Nederlandse regering onwenselijk. Het is op dit moment onvoldoende duidelijk of een subquotum het gewenste effect zal hebben. Bovendien acht Nederland de additionele regelgeving en toezichtstaken die hieruit voortvloeien onwenselijk.

Nederland is ook geen voorstander van de harmonisatie op Europees niveau van de definitie van Europees product. De Nederlandse beleidsregels voor de implementatie van de programmaquota's (Policy Rules laid down by the Dutch Media Authority for programme quotas, 2001) bevatten een definitie van Europese werken. Nederland is er voorstander van het behoud van de optie om dit op nationaal niveau te definiëren.

Issue 4. Concept of 'independent producer'

Nederland onderschrijft het belang van een vitale onafhankelijke audiovisuele productiesector voor de creativiteit en diversiteit van (televisie- of andere) content in Europa, alsook vanuit economisch belang, en is dan ook voorstander van het behoud van het quotum onafhankelijk product in de Richtlijn.

Nederlandse is geen voorstander van het opnemen van een definitie van onafhankelijke producent in de Richtlijn. In de in 1997 toegevoegde overweging 31 wordt gesteld dat de audiovisuele capaciteit per lidstaat en de situatie van minderheidstalen bij de bevordering van het onafhankelijk product moet worden meegewogen. Nederland onderschrijft de gedachte dat bij de stimulering van onafhankelijk product nationale omstandigheden voldoende moeten worden meegewogen en pleit daarom voor behoud van de ruimte voor lidstaten om het onafhankelijk product op nationaal niveau te definiëren. Ook wil Nederland dat de lidstaten de mogelijkheid behouden om verdergaande maatregelen in nationale mediawetgeving op te leggen. Deze kunnen worden ingegeven door de specifieke situatie van de nationale mediasector. Zo heeft Nederland gekozen om een hoger verplicht percentages onafhankelijk product (van 25%) op te leggen aan de Nederlandse landelijke publieke omroep, en het aandeel recente producties nader te specificeren naar tenminste 2/3 van het onafhankelijke product.

Issue 5. Criteria of 'retention of secondary rights'

Nederland onderschrijft het belang van een redelijke rechtenverdeling tussen onafhankelijke producenten en omroepen. Nederland benadrukt dat in de digitale context zowel omroep als onafhankelijke producent belang heeft bij het bezit van rechten om programma's in de digitale context een tweede leven te geven. Door de veranderingen in de audiovisuele productieketen ontstaan ook wijzigingen in de verhouding tussen omroepen en onafhankelijke producenten. Afspraken over een redelijke rechtenverdeling moeten in de eerste plaats tussen marktpartijen zelf gemaakt worden, binnen het kader van de Richtlijn Auteursrechten en naburige rechten in de informatiemaatschappij van het Europees Parlement en de Europese Raad . Nederland acht het onwenselijk om in de Richtlijn "Televisie zonder Grenzen" hierover gedetailleerde richtlijnen op te nemen.

Aanvullend punt: keuzemogelijkheid om aan Europees product te voldoen d.m.v. budget

Momenteel biedt de Richtlijn alleen voor het onafhankelijk product aan lidstaten de keuzemogelijkheid om hieraan te voldoen op grond van percentage zendtijd of percentage programmabudget. Nederland is er voorstander van deze keuzemogelijkheid ook op te nemen voor het percentage Europees product. In de digitale context zal zendtijd als begrip aan relevantie verliezen. De verplichting om op grond van budget aan de Europese quota te voldoen is in de toekomst wellicht een effectievere manier om de gestelde doelen te bereiken.